

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр 051 Економіка Освітньо-професійна програма «Економіка та адміністрування в охороні здоров'я»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ 3 семестр / 2М курс
Викладачі	Постол А.А.
Профайл викладачів	
Контактний тел.	
Е-mail:	Postol.Anatolij@mspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=6096
Консультації	<i>Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.</i>

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компоненту «Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та адміністрування в охороні здоров'я».

Курс належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів.

Під час вивчення освітнього компоненту здобувач повинен ознайомитися з основами управління персоналом закладів охорони здоров'я, поняттям HR-менеджмент у реаліях сучасної медицини. Власне, в медичній сфері основний суб'єкт діяльності – саме люди, то їх залучення до закладу охорони здоров'я, правильна оцінка їхніх здібностей та потенціалу, вміння аналізувати та прогнозувати розвиток конкретного професіонала, підбір найкращого сценарію професійного розвитку, відповідне навчання, підтримка загального комфортного клімату у закладі і максимально спрощена «паперова» система – і є тим спрямуванням людських енергій для досягнення поставлених цілей. Адже працівники повинні працювати не багато і важко, а якісно і ефективно.

Контроль за видами діяльності здобувачів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за двома модуля, періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Предметом вивчення ОК є трансформації системи охорони здоров'я в частині її фінансового, інвестиційного, матеріально-технічного забезпечення, природи інфраструктурних змін щодо вдосконалення регіональних мереж надання медичної допомоги, створення регіональних медичних кластерів, використання програм державно-приватного партнерства

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компоненту «Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я» є визначення основних політичних процесів у сфері державної політики охорони здоров'я в умовах суспільних трансформацій і формування ринкової економіки шляхом надання слухачам знань з державної політики і стратегії в галузі управління охороною здоров'я враховуючи всі рівні управління та сучасні аспекти охорони здоров'я, які включають напрямок сприяння здоров'ю та формування здорового способу життя.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компоненту «Стратегія реформування системи охорони здоров'я» є:

– розробляти пропозиції (проекти) щодо визначення стратегічних цілей і завдань розвитку галузі охорони здоров'я на основі результатів системного аналізу соціально-економічного стану розвитку держави;

– з урахуванням особливостей системи охорони здоров'я, використовуючи прозорі методи управління, визначати технології дієвого управління системою, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та застосовуваними ресурсами;

– здійснювати планування, організацію та контроль виконання завдань державних, регіональних, галузевих (міжгалузевих) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі, застосовуючи різні види планування;

– визначати раціональну структуру і збалансованість ресурсів закладів охорони здоров'я, їх підрозділів засобами управління на принципах раціональної організації праці;

– визначати ефективність діючих форм і методів державного управління за результатами аналізу програм розвитку територій, галузі, вітчизняного і зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності	ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально- економічного та людського розвитку. СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та охорони здоров'я, розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання в сфері охорони здоров'я. СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень в охороні здоров'я. СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

4. Заплановані результати навчання:

PH2.Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

PH11.Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

PH15.Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення в галузі охорони здоров'я.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16 год.	28 год.	76 год.

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

- Жодні форми порушення академічної доброчесності.
- Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття протягом двох тижнів.
- Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).
- Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної ОК («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК I. Державне регулювання сфери охорони здоров'я						
14	Тема 1. Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 2. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт господарювання	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 3. Ресурсне забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я	Лекція (- год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (- год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 4. Особливості формування ринкових відносин в системі охорони здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (12 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 5. Основи правового забезпечення державної політики в охороні здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК II. Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я						

16	Тема 6. Системи фінансування закладів охорони здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 7. Ціноутворення медичних послуг	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 8. Економічний аналіз в системі охорони здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (14 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 9. Підприємництво: місце і роль в системі охорони здоров'я	Лекція (- год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 10. Бізнес-планування в системі охорони здоров'я	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1-10, Інформаційні джерела	Обговорення теми. Виконання практичних завдань	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Назва теми	Зміст лекції
Тема 1. Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я	1. Економіка охорони здоров'я: предмет, мета та завдання 2. Місце, роль та значення системи охорони здоров'я в розвитку економіки держави 3. Сучасні наукові напрями дослідження економіки охорони здоров'я
Тема 2. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт господарювання	1. Заклад охорони здоров'я: мета, особливості функціонування, організація господарської діяльності в сучасних умовах 2. Менеджмент закладу охорони здоров'я
Тема 3. Ресурсне забезпечення	1. Характеристика та види ресурсів у галузі охорони здоров'я

діяльності закладів охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 2. Управління матеріальними ресурсами в закладах охорони здоров'я 3. Управління трудовими ресурсами в закладах охорони здоров'я: поняття, методи, складові процесу
Тема 4. Особливості формування ринкових відносин в системі охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок медичних послуг: основні поняття та інструменти, особливості формування ринкових відносин у галузі охорони здоров'я 2. Особливості і етапи розвитку ринку медичних послуг в Україні 3. Організація маркетингової діяльності в сфері охорони здоров'я 4. Методи вимірювання загального охоплення послугами охорони здоров'я
Тема 5. Основи правового забезпечення державної політики в охороні здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державно-правове регулювання у сфері охорони здоров'я 2. Ліцензування впровадження медичної практики, акредитація 3. Правові аспекти суб'єктів господарювання медичної сфери
Тема 6. Системи фінансування закладів охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Системи фінансування охорони здоров'я 2. Особливості фінансування первинної медичної допомоги 3. Фінансування вторинної та третинної медичної допомоги
Тема 7. Ціноутворення медичних послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості ціноутворення медичних послуг 2. Сутність, принципи та функції ціноутворення. Складові ціни, рентабельність медичної послуги 3. Загальна класифікація та характеристика витрат на медичні послуги
Тема 8. Економічний аналіз в системі охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та завдання економічного аналізу діяльності медичного закладу в сучасних умовах 2. Види та методи економічного аналізу 3. Сучасні (специфічні) методи економічного аналізу в системі охорони здоров'я: метод мінімізації витрат, метод витрати-результативність, метод витрати-вигода, метод витрати-корисність 4. Методика проведення ABC-аналізу, VEN-аналізу, частотного аналізу, інтегрованого частотного/VEN/ABC – аналізу
Тема 9. Підприємництво: місце і роль в системі охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підприємництво: сутність та особливості в сфері охорони здоров'я, технологія створення власної справи у сфері охорони здоров'я 2. Основні елементи підприємницького успіху, аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності 3. Управління економічними ризиками в сфері охорони здоров'я
Тема 10. Бізнес-планування в системі охорони здоров'я	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бізнес-план як інструмент обґрунтування підприємницької ідеї: мета, завдання, особливості та етапи формування бізнес-плану 2. Види бізнес-планів, структура, логіка розробки 3. Презентація бізнес-плану, шляхи підвищення її ефективності

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 2. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт господарювання	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Ресурсне забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Особливості формування ринкових відносин в системі охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Основи правового забезпечення державної політики в охороні здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Системи фінансування закладів охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Ціноутворення медичних послуг	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 8. Економічний аналіз в системі охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 9. Підприємництво: місце і роль в системі охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 10. Бізнес-планування в системі охорони здоров'я	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Теми	Перелік питань, що винесені на самостійне вивчення
Тема 1. Економічні засади державного регулювання сфери охорони здоров'я	Здоров'я населення як економічна категорія. Значення здоров'я населення для держави, її стабільності та розвитку
Тема 2. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт господарювання	Економічні та правові засади здійснення господарської діяльності. Особливості підприємництва в умовах реформування галузі охорони здоров'я

<p>Тема 3. Особливості формування ринкових відносин в системі охорони здоров'я</p>	<p>Кон'юнктура ринку послуг охорони здоров'я: попит, пропозиція, ціна, конкуренція. Еластичність попиту за ціною як інструмент раціонального використання обмежених ресурсів галузі. Медичні послуги та їх властивості. Конкуренція, види конкурентних структур. Сутність, принципи, функції, завдання та мета маркетингу. Процес маркетингового дослідження. Аналіз можливостей ринку медичних послуг. Стратегія і тактика маркетингової діяльності. Засоби поширення інформації та оцінка ефективності реклами. Маркетинговий контроль.</p>
<p>Тема 4. Системи фінансування закладів охорони здоров'я</p>	<p>Зміст і значення фінансового менеджменту в охороні здоров'я. Структура фінансової системи країни. Джерела фінансування галузі. Основні фінансові моделі систем охорони здоров'я. Державний бюджет та механізм його формування в Україні. Методика фінансового планування діяльності медичних закладів</p>
<p>Тема 5. Ціноутворення медичних послуг</p>	<p>Метод покрокового розподілу витрат «зверху донизу» у формуванні вартості медичних послуг. Розробка цінової стратегії з метою реалізації економічних завдань в медичних закладах, підприємствах</p>
<p>Тема 6. Економічний аналіз в системі охорони здоров'я</p>	<p>Сутність і значення економічного аналізу для системи охорони здоров'я, медичного підприємства. Методи економічної оцінки як інструмент раціонального використання ресурсів галузі: «мінімізація витрат», «витратирезультативність», «витрати-вигода», «витрати-корисність». Використання результатів економічного аналізу в діяльності закладів охорони здоров'я. Сутність фінансового аналізу в охороні здоров'я. Аналіз фінансового стану медичного підприємства. Визначення основних показників результативності фінансової діяльності медико-виробничих підприємств з метою прийняття управлінських рішень. Головні фактори підвищення ефективності діяльності медичного закладу. Оцінка ефективності діяльності медичних закладів.</p>
<p>Тема 7. Підприємництво: місце і роль в системі охорони здоров'я</p>	<p>Інституціональна структура галузі охорони здоров'я. Основні системи охорони здоров'я. Сучасна концепція реформування системи охорони здоров'я. Стратегія розвитку галузі охорони здоров'я. Заклади охорони здоров'я як суб'єкти господарювання. Економічні та правові засади здійснення господарської діяльності. Особливості підприємництва в умовах реформування галузі охорони здоров'я.</p>

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу освітнього компоненту проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача вищої освіти на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача вищої освіти на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач вищої освіти здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і</p>

	<p>формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач вищої освіти, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Барзилович А.Д. Теоретико-методологічні засади державного регулювання ринку медичних послуг в Україні: Монографія. Видавництво: Олді+. 2022. 296с.
2. Борщ В.І. Управління закладами охорони здоров'я: Монографія. Видавництво: Олді+. 2020. 392с.
3. Власик Л.Й., Грицюк М.І., Навчук І.В., Чорненька Ж.А., Бідучак А.С. Організація охорони здоров'я в Україні. Навчальний посібник. Чернівці: Буковинський державний медичний університет, 2021. 180 с.
4. Економіка охорони здоров'я: [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В.Д.; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2021. 288 с.
5. Рогачевський О.П. Теоретико-методологічні засади забезпечення стратегічного управління у системі охорони здоров'я в умовах глобальних викликів: Монографія. Видавництво: Олді+. 2020. 374с.

Додаткова

6. Білинська М.М., Авраменко Т.П. Управління змінами сфери охорони здоров'я: навч.-метод. матеріали. К.: НАДУ, 2015. 80 с.
7. Бондарчук О. М., Торгонська О. І. Державне управління охороною здоров'я в Україні: аналіз та оцінка ефективності: монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2021.
8. Вороненко Ю.В., Пащенко В.М. Бізнес-планування в охороні здоров'я. Кив: «Генеза», 2016. 336 с.
9. Горбунова О. О., Лаврик Г. П. Державне управління охороною здоров'я в умовах реформування: посібник. Київ: Видавничий центр КНЕУ, 2022.

10. Управління організаційними змінами у сфері охорони здоров'я :монографія / І. М. Солоненко, І. В. Рожкова. К.: Фенікс, 2018. 276 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) – <https://www.who.int/>
2. МОЗ України – <https://moz.gov.ua/>
3. Національна служба здоров'я України – <https://nszu.gov.ua/>
4. Центр громадського здоров'я України – <https://www.phc.org.ua/>
5. Щорічний звіт про стан здоров'я населення України та епідемічну ситуацію за 2022 рік. Режим доступу: <http://surl.li/rebhj>